

Финансиски извештаи

Синцеритас АД – Скопје

Содржина

	Страна
Извештај на независниот ревизор	
Извештај за сеопфатна добивка	1
Извештај за финансиската состојба	2
Извештај за промените во главнината	3
Извештај за паричните текови	4
Белешки кон финансиски извештаи	5
Прилози	

Извештај на независниот ревизор

До Сопственикот и Раководството на
Синцеритас АД, Скопје

Грант Торнтон ДОО
Св. Кирил и Методиј 526-1/20
1000 Скопје
Северна Македонија
Т +389 (0)2 3214 700
Ф +389 (0)2 3214 710
Е Contact@mk.gt.com
Даночен број: 4030003475973

Извештај за финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Синцеритас АД, Скопје („Друштвото“), составени од Извештајот за финансиската состојба на ден 31 декември 2023 година и Извештајот за сеопфатната добивка, Извештајот за промените во капиталот и Извештајот за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 1 до 32.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да дадеме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективност на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење со резерва.

Основа за мислење со резерва

Како што е обелоденето во Белешка 14 и 3.9 кон придружните финансиски извештаи, на 31 декември 2023 година Друштвото има евидентирано краткорочни биолошки средства со сметководствена вредност во износ од 232.685 илјади денари. Друштвото ги евидентира краткорочните биолошки средства според набавна вредност намалена за сите акумулирани загуби поради оштетување, за годината што завршува на 31 декември 2023 година. Врз основа на доставената документација, која се однесува на мерењето на набавната вредност на краткорочните биолошки средства, ние не бевме во состојба да стекнеме разумно уверување за вредноста на краткорочните биолошки средства на 31 декември 2023 година, ниту да ги утврдиме потенцијалните ефекти врз финансиските извештаи за годината која што тогаш завршува.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРП“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

Понатаму, во приложените посебни финансиски извештаи, не се обелоденети методите и значајните претпоставки применети при утврдувањето на објективната вредност на земјоделските производи во моментот на бербата, објективната вредност намалена за проценетите трошоци во моментот на продажба на земјоделските производи собрани за време на периодот, утврдени во моментот на бербата, како и усогласување на промените на сметководствената вредност на биолошките средства помеѓу почетокот и крајот на тековниот период.

Мислење со резерва

Според нашето мислење, освен за ефектите на евентуалните корекции, кои би можеле да бидат утврдени како неопходни доколку бевме во можност да се увериме во ефектите од прашањето објаснето во параграфот за Основа за мислење со резерва, посебните финансиски извештаи ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на друштвото СИНЦЕРИТАС АД - СКОПЈЕ на ден 31 декември 2023 година како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Северна Македонија.

Нагласување на прашање

На ден 31 декември 2023 година тековните обврски на Друштвото ги надминуваат тековните средства за износ од 84.374 илјади денари. Понатаму, на датумот на известување, акумулираните загуби изнесуваат 506.953 илјади денари, додека вкупниот капитал е негативен во износ од 150.202 илјади денари.

Овие фактори укажуваат на постоење на материјална несигурност која што доведува до значителен сомнеж околу способноста на Друштвото да продолжи да функционира според принципот на континуитет, без да се земе во предвид финансиската поддршка од доминантниот сопственик на Друштвото. Како што е обелоденето во белешка 2.2 кон придружните посебни финансиски извештаи, Главниот извршен директор на Друштвото издаде писмо со поддршка, каде наведува дека ќе ја обезбеди неопходната раководна поддршка за Друштвото да продолжи со оперативни активности во период од 12 месеци од датумот кога овие посебни финансиски извештаи беа авторизирани за издавање. Во белешка 2.2 кон придружните посебни финансиски извештаи се обелоденети и плановите на раководството за продолжување на функционирањето според принципот на континуитет.

Нашето мислење не е модификувано во однос на ова прашање.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2023 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски податоци објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која заврши на 31 декември 2023, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за ревизија.

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Според наше мислење, историските финансиски податоци изнесени во годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2023, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со податоците објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2023 година.

Марјан Андонов
Управител
Грант Торнтон ДОО, Скопје

Скопје, 27 јуни 2024 година

Маја Атанасовска
Овластен ревизор

Извештај за сеопфатната добивка

	Белешка	31 декември 2023	31 декември 2022
Приходи			
Приходи од продажба	5	119.066	20.881
Останати приходи	6	15.043	858
		<u>134.109</u>	<u>21.739</u>
Трошоци			
Набавна вредност на продадени трговски стоки		(5.446)	(11.842)
Промена на залиха на готови производи и производство во тек		122.083	101.637
Потрошени материјали и енергија	7	(166.697)	(83.934)
Трошоци за вработените	8	(48.718)	(35.062)
Депрецијација и амортизација	12	(40.781)	(39.977)
Останати оперативни трошоци	9	(55.815)	(65.246)
		<u>(195.374)</u>	<u>(134.424)</u>
Оперативна (загуба)		(61.265)	(112.685)
Расходи за камати, нето	10	(42.470)	(27.344)
Нето финансиски расходи		<u>(42.470)</u>	<u>(27.344)</u>
(Загуба) пред оданочување		(103.735)	(140.029)
Данок на добивка	11	-	-
Нето (загуба) за годината		<u>(103.735)</u>	<u>(140.029)</u>
Останата сеопфатна добивка		-	-
Вкупна сеопфатна (загуба) за годината		<u>(103.735)</u>	<u>(140.029)</u>
Основна (загуба) / заработувачка по акција (во денари)		<u>(37.08)</u>	<u>(50.06)</u>

Белешките кон финансиските извештаи
 претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи.

Извештај за финансиската состојба

	Белешка	31 декември 2023	31 декември 2022
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Нематеријални средства	12	362	592
Недвижности, постројки и опрема	12	465.525	493.409
Вложувања во подружница	13	-	1.542
Вкупно нетековни средства		465.887	495.543
Тековни средства			
Краткорочни биолошки средства	14	232.685	115.279
Залихи	15	38.964	120.176
Побарувања од купувачи	16	31.130	5.244
Останати тековни средства и АВР	17	9.357	24.288
Пари и парични еквиваленти	18	374	20.751
Вкупно тековни средства		312.510	285.738
ВКУПНО СРЕДСТВА		778.397	781.281
ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ			
ГЛАВНИНА			
Акционерски капитал	19	172.824	172.824
Премии на уплатени акции		184.197	184.197
Сопствени акции		(271)	-
Акумулирана (загуба)		(506.953)	(403.218)
Вкупно главнина		(150.202)	(46.197)
Долгорочни обврски			
Долгорочни кредити	20	531.445	375.855
Останати долгорочни обврски	21	-	11.766
		531.445	387.621
Тековни обврски			
Обврски спрема добавувачи	22	124.950	153.146
Останати тековни обврски	23	7.030	24.212
Краткорочни кредити и заеми	24	264.904	262.770
Вкупно тековни обврски		396.884	440.128
ВКУПНО ОБВРСКИ		928.329	827.749
ВКУПНО ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ		778.126	781.552

Белешките кон финансиските извештаи
претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи.

Овие финансиски извештаи се прифатени и одобрени од страна на раководството на Друштвото и поднесени во Централниот Регистар на Република Северна Македонија на 15 март 2024 година.

Роберт Новески
Главен извршен директор

Александара Здравковски
Одговорен за составување на финансиските
извештаи

Извештај за промените во капиталот

	Акционерски капитал			Акумулирани загуби	Вкупно
	Регистриран капитал	Сопствени акции	Премии		
На 01 јануари 2023 година	172.824	(271)	184.197	(403.218)	(46.468)
<u>Трансакции со сопствениците</u>					
Вкупно трансакции со сопствениците	-	-	-	-	-
(Загуба) за годината	-	-	-	(103.734)	(103.734)
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	(103.734)	(103.734)
На 31 декември 2023 година	172.824	(271)	184.197	(506.953)	(150.202)
На 01 јануари 2022 година	172.824	(271)	184.197	(263.188)	93.562
<u>Трансакции со сопствениците</u>					
Нова емисија	-	-	-	-	-
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-
Намалување	-	-	-	-	-
Вкупно трансакции со сопствениците	172.824	(271)	184.197	(263.189)	93.561
(Загуба) за годината	-	-	-	(140.029)	(140.029)
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	(140.029)	(140.029)
На 31 декември 2022 година	172.824	(271)	184.197	(403.218)	(46.468)

Белешките кон финансиските извештаи
 претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи.

Извештај за паричните текови

	Белешка	2023	2022
Оперативни активности			
(Загуба) пред оданочување		(103.734)	(140.029)
<i>Усогласувања за:</i>			
Депрецијација	12	40.781	39.977
Вишоци	6	(184)	-
Загуби од продажба на НПО	6	(57)	996
Отпис на побарувања од купувачи	6	4.108	35
Кало, растур, крш, расипување и кусоци	9	636	1.360
Приходи од камати	10	(572)	-
Расходи за камати	10	43.208	29.926
(Загуба) од работење пред промени во оперативниот капитал		(15.814)	(67.735)
Промени во оперативниот капитал			
Намалување/(Зголемување) на побарувања од купувачи и останати тековни средства	16	(8.928)	(11.989)
Зголемување/(намалување) на обврски спрема добавувачи и останати тековни обврски	21,22,23,24	(82.012)	133.136
Намалување/(Зголемување) на залихи	15	(36.194)	(188.160)
Платени камати	10	(9.472)	(29.926)
Наплатени камати	10	572	-
Нето пари користени за оперативни активности		(136.034)	(96.939)
Инвестициони активности			
Набавка на недвижности, постројки и опрема и нематеријални средства, нето од продажби	12	(34.427)	(19.171)
Приливи од продажба на НПО	12	135	1.710
Вложувања во подружница	12	(1.542)	7.403
Нето пари користени за инвестициони активности		(35.834)	(10.058)
Финансиски активности			
Приливи од кредити, нето	20,24	177.287	423.397
(Отплата на) кредити, нето	20,24	(52.172)	(242.207)
Останати долгорочни обврски		-	-
Зголемување на уплатениот капитал		-	-
Премија на уплатен капитал		-	-
Откуп на сопствени акции		-	-
Нето пари од финансиски активности		125.115	181.190
Нето промена на парични средства		(20.377)	6.458
Прарични средства и еквиваленти на почетокот на годината		20.751	14.293
Парични средства и еквиваленти на крајот од годината	18	374	20.751

Белешките кон финансиските извештаи
 претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи.

Белешки кон финансиските извештаи

1. ОСНОВАЊЕ И ДЕЈНОСТ

Акционерското друштво за производство, трговија и услуги СИНЦЕРИТАС АД СКОПЈЕ (натаму: Друштвото) е акционерско друштво запишано во Трговскиот Регистар на Република Северна Македонија.

Друштвото е основано за производство и развој на производи засновани на фармацевтски канабис (производство на цвет од канабис, како и масло од канабис за медицинска употреба).

Приоритетна дејност според Централен Регистар на Република Северна Македонија е 46.90 – Неспецијализирана трговија на големо.

Седиште на Друштвото е на улица Антон Панов број 11, Скопје.

Структурата на капиталот на Друштвото по родови на акции на 31 декември 2022 и 2023 година е составена од издадени 2.801.500 обични акции во сопственост на правни и физички лица акционери, при што 4.400 се сопствени акции. Номиналната вредноста на 1 обична акција изнесува 1 EUR.

Друштвото е трансформирано од ДОО во АД, со одлука на Собирот на содружници на 21 декември 2020 година за трансформација од ДОО во АД, односно претворање на уделите во акции, со номинална вредност од едно евро по акција.

На 31 декември 2023 Друштвото имаше 49 вработени (31 декември 2022: 41 вработени).

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

2.1 Основи за подготовка и презентација на финансиските извештаи

Овие финансиски извештаи, во сите материјални износи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник на РМ бр. 28/04.....99/22) и Правилникот за водење сметководство (Издадени во Службен весник на РМ бр. 159/2009 и 164/2010), каде што беа објавени Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните сметководствени стандарди (МСС) од МСС1 до МСС 41, Толкувањата на Комисијата за толкување на меѓународно финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ 17 и Толкувањата на Постојниот комитет за толкување ПКТ од ПКТ7 до ПКТ 32, кои беа издадени. МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 15, МСФИ 16, МСФИ 17, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20 и КТМФИ 21, КТМФИ 22 и КТМФИ 23 не се вклучени во Правилникот за водење сметководство и не се применети од страна на Друштвото. МСФИ (вклучувајќи го и МСФИ1), беа првично објавени во Службен весник во 1997 година и оттогаш беа неколку пати ажурирани.

Последното ажурирање беше во декември 2010 година.

Друштвото ги применува сите релевантни стандарди, измени и толкувања кои се објавени во Службен весник на Република Македонија.

Финансиските извештаи се составени во согласност со принципот на набавна вредност, освен ако не е поинаку наведено во сметководствените политики кои се дадени во натамошниот текст.

Во составувањето на овие финансиски извештаи Друштвото ги применува сметководствените политики наведени во белешката 3.

Износите содржани во финансиските извештаи на Друштвото се прикажани во илјади македонски денари. Денарот претставува официјална валута на известување во Република Северна Македонија.

2.2 Претпоставка за неограничен континуитет во деловното работење

Според Извештајот за финансиска состојба на Друштвото на ден 31 декември 2023 година, тековните обврски на Друштвото ги надминуваат тековните средства за износ од 84.374 илјади денари. Понатаму, на датумот на известување, акумулираните загуби изнесуваат 506.953 илјади денари, додека вкупниот капитал е негативен во износ од 150.202 илјади денари.

Планови на раководството за надминување на ризикот на функционирање по принципот на континуитет

Како резултат на правните и други ограничувања во дејноста на компанијата во минатиот период (вклучително и 2023) кога имаше правни и други ограничувања во однос на продажбата на компаниските производи, истата работи со загуба.

Имено, ограничувањата се однесуваа на продажбата/извозот на сув цвет од канабис во согласност со постоечкиот Закон за контрола на опојни дроги и психотропни супстанции. По измена на листите за класификација на опојни дроги и психотропни супстанции, на производителите им се овозможи да поднесат документи за добивање дозвола за производство на активна супстанца од сув цвет на канабис („Синцеритас“ ја доби оваа дозвола на 01.12.2021); како и за усогласеност со начелата на добрата производна пракса („ДПП сертификат“ кој што „Синцеритас“ го стекна на 11.02.2022). „Синцеритас“ го стекна и националниот ДПП сертификат за производство на екстракти од канабис на 14.07.2022. Како дополнително на претходно наведените дозволи, за извоз на сув цвет од канабис е неопходно издавањето и на писмено одобрување – документ издаден од страна на МАЛМЕД („Синцеритас“ се стекна со овој документ на 17.02.2022). Последното ограничување се однесуваше на тарифната ознака за производите од канабис - предмет на извоз, кое што во 2023 беше надминато од страна на Царинската управа за растворите со ТХЦ екстракти, но и со ТХЦ и ЦБД компоненти.

Во 2023 беше претставена правна процедура од страна на институциите за продажба на ТХЦ производи на домашниот пазар, со што пазарот во Македонија за ТХЦ производи се отвори за тргување.

Со отстранувањето на овие ограничувања, компанијата очекува да започне да постигнува позитивни финансиски резултати, а со тоа и полесно да функционира.

Во меѓувреме, компанијата се стекна и со европскиот ДПП сертификат („EU-GMP сертификат“) кој што дозволува продажба на странски пазари каде е неопходно поседувањето на тој сертификат. Така, во 2023, компанијата започна со извоз на производи во Германија. Во иднина, компанијата планира проширување на пазарите во Обединетото Кралство, Полска и Нов Зеланд.

Понатаму, во согласност со бизнис планот подготвен од страна на компанијата, проекциите за 2024 предвидуваат позитивни финансиски резултати до крајот на годината.

Главниот извршен директор на „Синцеритас“ има издадено писмо со поддршка, каде наведува дека ќе ја обезбеди неопходната раководна поддршка за компанијата да продолжи со оперативни активности во 2024.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

3.1 Признавање на приходите и расходите

Приходи од продажба

Приходите се мерат според објективната вредност на надоместокот кој што е примен или се побарува. Приходот од продажба на производи и стоки се признава кога ќе бидат исполнети сите од следните услови:

- Друштвото му ги пренело на купувачот значајните ризици и награди од сопственоста над производите;
- Друштвото не задржува ниту континуирана менаџерска инволвираност до степенот кој вообичаено се поврзува со сопственоста, ниту пак ефективна контрола над продадените производи;
- Износот на приходот може веродостојно да се измери;
- Веројатно е дека економските користи поврзани со трансакцијата ќе претставуваат прилив за Друштвото; и
- Трошоците кои се направени или треба да бидат направени во врска со трансакцијата можат веродостојно да се измерат.

Приходите од наемнини се признаваат во добивката и загубата за периодот со примена на пропорционалната метода во времетраењето на закупот.

Приходите од извршени услуги се признаваат во билансот на успех според степенот на завршеност на услугите на датумот на билансот на состојба и кога приходот може веродостојно да се измери, кога е веројатно дека друштвото ќе има прилив на економски користи, трошоците за трансакцијата и за довршување на трансакцијата може да се измерат и соодветен доказ за трансакцијата постои.

Финансиски приходи и трошоци

Финансиските приходи се признаваат на временска основа која го одразува ефективниот принос на средствата.

Финансиските трошоци се состојат од трошоци за камата на обврските по позајмици и трошоци за камата на задоцнети плаќања. Трошоците за позајмици се признаваат во добивки или загуби со користење на методот на ефективна камата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Друштвото учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи, Друштвото ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

3.2 Износи искажани во странска валута

Трансакциите настанати во странска валута се искажуваат во денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Северна Македонија кои важат на денот на трансакцијата. Нето позитивните или негативните курсни разлики се вклучени во добивката или загубата во периодот кога настанале.

Средствата и обврските кои гласат на странска валута се искажуваат во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на крајот на периодот на известување.

Средните девизни курсеви применети за прикажување на позициите во Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута се следните:

	31 декември 2023	31 декември 2022
1 УСД	55.6516 денари	47.6535 денари
1 ЕУР	61.4950 денари	61.4932 денари

3.3 Трошоци за позајмување

Сите трошоци настанати во врска со обврските по примените краткорочни кредити се прикажани како трошок во периодот во кој се настанати.

3.4 Надомести за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие, Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените

Друштвото, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден согласно законската регулатива. Друштвото пресмета и евидентира резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

3.5 Оданочување

Тековен данок на добивка

Данокот на добивка се пресметува и плаќа согласно одредбите на Законот за данок на добивка. Плаќањето на месечниот данок се врши аконтативно, утврдено од страна на даночните органи. Крајниот данок по стапка од 10% се пресметува на утврдената добивка од извештајот за сеопфатна добивка, коригирана за одредени даночно непризнаени расходи, односно даночни ослободувања, согласно законските одредби.

Пресметувањето и плаќањето на данокот на добивка за фискалната 2023 година, Друштвото го извршува согласно измените во Законот за данокот на добивка, односно 10% на остварената добивка, вклучувајќи го и даночниот ефект на приходи и трошоци кои се неоданочиви или необитни при утврдувањето на оданочивата добивка.

Одложен данок на добивка

Одложениот данок се признава на разликата помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските во финансиските извештаи и нивната соодветна даночна основа употребена при пресметката на оданочивата добивка и се евидентира со примена на методот на обврска.

Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочиви временски разлики и одложено даночно средство се признава за сите одбитни временски разлики и тоа во обем во кој има веројатност дека ќе постои добивка која што ќе биде предмет на оданочување и во однос на која ќе може да се искористат временските разлики како одбитна ставка.

Одложените даночни средства и обврски се вреднуваат според даночните стапки кои се очекува да се применат во периодот во кој обврските се исплатени или во кој средствата се реализирани, а произлегуваат од пропишаните даночни стапки (и закони за даноци) коишто важат на крајот на периодот на известување.

Оданоочување (продолжува)

Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат во износ намален за данокот на додадена вредност, освен:

- кога данокот при набавка на средството или услугата не може да се врати од даночните власти, во кој случај се признава како дел од набавната вредност на средството или дел од трошокот; и
- за побарувањата и обврските кои се прикажани со вклучен износ на данок на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се побарува, односно се должи на даночните власти е вклучен како дел од побарувањата, односно обврските на крајот на периодот на известување.

3.6 Недвижности, постројки и опрема

Почетно вреднување

Недвижностите, постројките и опремата во Извештајот за финансиската состојба се искажуваат според нивниот сметководствен износ кој ја претставува набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и износот на загуба поради обезвреднување. Во моментот на набавка постојните средства се евидентираат според нивната набавна вредност, која се состои од фактурна вредност на средството, вклучувајќи ги увозните давачки, неповратните даноци и зависните трошоци на набавка.

Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите, постројките и опремата се евидентираат одделно и се капитализираат само доколку се веројатни идните економски користи што ќе претставуваат приливи во Друштвото. Сите други издатоци се признаваат како расход во Билансот на успех во моментот на настанување.

Депрецијација

Депрецијација се пресметува според пропорционалниот метод, со цел набавната вредност на недвижностите, постројките и опремата да се амортизира во текот на проценетиот век на употреба. Депрецијација не се пресметува на инвестициите во тек. Изградените средства се амортизираат со почетокот на периодот во кој тие почнале да се користат. Во продолжение се дадени годишните стапки за депрецијација, врз основа на очекувањата на Раководството за нивниот корисен век, за некои позначајни ставки од недвижностите, постројките и опремата:

Вид на средство	Стапки
Градежни објекти	2,5%
Постројки и Опрема	10-25%
Мебел	20%
Компјутерска опрема со софтвер	25%
Транспортни средства	10-25%

3.7 Нематеријални средства

Нематеријални средства стекнати од страна на Друштвото се состојат од софтвер, права и лиценци со дефиниран век на употреба. Тие се измерени според набавна вредност намалена за акумулирана амортизација. Последователните набавки се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Овие средства се амортизираат користејќи правопрпорционална метода во текот на период од две до пет години.

3.8 Оштетување на нефинансиски средства

Недвижностите, постројките и опремата, како и нематеријалните средства со дефиниран век на употреба, недвижностите за изнајмување и нетековните средства чувани за продажба, се проверуваат за постоење на можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени на услови укажуваат дека евидентиранiot износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентиранiot износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа невозможно, за целата група на средства која генерира готовина.

3.9 Краткорочни биолошки средства

Краткорочните биолошките средства на Друштвото се состојат од растенија (насади). Во периодот кој е предмет на разгледување, краткорочните биолошки средства на Друштвото се водат според набавна вредност намалена за сите акумулирани загуби поради оштетување. Со оглед на тоа што во текот на 2023 година Друштвото немаше пристап до пазари за продажба на земјоделските производи, односно постоеше отсуство на активен пазар на друштвото, мерењето на биолошките средства по објективна вредност беше оневозможено. Како резултат на тоа Друштвото го одбра моделот на набавна вредност за мерење на биолошките средства. Приносот од биолошките средства (Канабис сувиот цвет) се признава како залиха по неговата објективна вредност намалена за проценетите трошоци на продажба во моментот на бербата.

3.10 Финансиски средства

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, кредити и побарувања, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и финансиски средства расположиви за продажба. Класификацијата зависи од целите за набавка на финансиските средства. Раководството ги класифицира финансиските средства во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Со состојба на 31 декември 2023 и 2022 година, Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Вложувања чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2023 и 2022 година, Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или детерминирани плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на Извештајот за финансиската состојба.

Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба се состојат од побарувања од купувачи, финансиски побарувања и останати побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства (продолжува)

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на известување.

Признавање и мерење на финансиски средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства кои се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка.

Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите.

Добивките или загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивки / загуби во периодот кога настануваат. Приходите од дивиденди се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка.

Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во останата сеопфатна добивка се вклучува како добивка или загуба од вложувања во хартии од вредност во периодот на кој се однесуваат. Каматите од средствата расположливи за продажба, пресметани врз основа на ефективната каматна стапка се признаваат во добивки/загуби како финансиски приходи. Приходи од дивиденди од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Депризнавање на финансиските средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Оштетувањето на финансиските средства

а. Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради оштетување се евидентира само ако постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Како докази за оштетување може де се земат индикациите дека должникот или групата должници имаат значајни финансиски тешкотии, доцнење при исплата на главница и камата, веројатност дека ќе влезат во стечај или друга реорганизација, и каде што постојат видливи индикации за намалување на идните парични текови како што се промените во економските услови кои кореспондираат со загубата.

Финансиски средства (продолжува)

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби. Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од оштетување. На пример, Друштвото може да го измери оштетувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена.

Доколку во некој последователен период износот на оштетувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на оштетувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба се намалува преку тековните добивки или загуби.

б. Финансиски средства расположливи за продажба

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Друштвото ги користи критериумите наведени во потточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, акумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување претходно признаена во Извештајот за финансиската состојба, се отстранува од сеопфатната добивка и се признава како добивка или загуба за периодот.

Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на оштетувањето во добивките или загубите, загубата поради оштетување се намалува преку тековните добивки или загуби.

3.11 Пребивање на финансиските средства

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

3.12 Залихи

Залихите, освен залихата на земјоделскиот производ, односно приносот од биолошките средства, (Белешка 3.9), се искажуваат по пониската од набавната или нето реализациона вредност. Нето реализациона вредност е проценета продажна цена намалена за проценетите трошоци на довршување на производството и проценетите трошоци за продажба.

Трошоците за набавените стоки се евидентираат според методот на просечни цени.

3.13 Побарувања од купувачи

Побарувањата од купувачи се недеривативни финансиски средства со фиксни или однапред одредени плаќања со кои не се тргува на активен пазар. Побарувањата од купувачи (вклучувајќи ги побарувањата од купувачи и другите побарувања, сметки во банките и готовината) се прикажуваат по амортизирана набавна вредност со употреба на метод на ефективна стапка, намалени за загуба поради обезвреднување.

Друштвото врши исправка на вредноста на побарувањата од купувачите секогаш кога постојат објективни докази дека побарувањата не можат да се наплатат. Исправката на вредност се евидентира врз основа на старосната структура на побарувањата и историското искуство и кога делумната или целосната наплата на побарувањето повеќе не е веројатна.

Сметководствената вредност на побарувањата од купувачите се намалува преку сметката за исправка на вредноста. Кога едно побарување се смета за ненаплатливо се отпишува во корист на сметката за исправка на вредноста. Последователните наплати на побарувањата претходно отпишани се евидентираат преку намалување на сметката за исправка на вредност. Промените во

сметководствената вредност на сметката за исправка на вредност се признаваат во добивката и загубата.

3.14 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се состојат од готовина во благајна и пари во банки. За цели на извештајот за паричните текови, парите и паричните еквиваленти вклучуваат и орочени депозити во банки кои може брзо да се конвертираат во познат износ на пари и се подложени на незначителен ризик од промена на нивната вредност.

3.15 Капитал Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции. Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани како намалување (нето од данокот) на приливите од емисијата.

Сопствени акции

Кога Друштвото откупува свој акционерски капитал, платените надомести се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надомести се вклучуваат во акционерскиот капитал.

3.16 Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачите и другите обврски се прикажуваат според објективната вредност, при што по иницијалното признавање обврските последователно се водат по амортизирана набавна вредност.

Метода на ефективна камата е метода на пресметување на амортизирана набавна вредност на финансиската обврска и на распределба на трошокот од камата во текот на релевантниот период. Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања или примања во текот на очекуваниот животен век на инструментот или, до нето сметководствената вредност на финансиската обврска, при иницијалното признавање.

3.17 Обврски по кредити

Долгорочните обврски по кредити почетно се признаваат според нивната објективна вредност намалена за трошоците на трансакција. Кредитите и позајмиците последователно се мерат според амортизираната набавна вредност со примена на методата на ефективна каматна стапка. Расходите по основ на камати се признаваат на основа на ефективен принос. Методата на ефективна каматна стапка е метода на пресметување на амортизираната набавна вредност на финансиската обврска и распределување на расходите по основ на камати во текот на периодот на кој се однесуваат. Ефективната каматна стапка е стапката која точно го дисконтира очекуваниот тек на идните парични плаќања во текот на очекуваниот век на финансиската обврска или, онаму каде што е применливо, пократок период.

3.18 Користи за вработените

Друштвото учествува во пензискиот фонд со уплатување на определени придонеси утврдени со домашната легислатива. Придонесите, кои зависат од висината на платите, се уплатуваат во Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Македонија. Во Друштвото не постојат дополнителни обврски во однос на пензиските планови.

Друштвото исто така исплаќа двократен износ од просечно исплатената нето плата во Република Македонија како отпремнина во случај на заминување во старосна пензија. Друштвото нема резервирано средства за ваквите отпремнини бидејќи смета дека истите нема да имаат значаен ефект врз финансиските извештаи. Друштвото нема резервирано средства за отпремнини за технолошки вишок бидејќи смета дека истите нема да имаат значаен ефект врз финансиските извештаи.

3.19 Наем

Друштвото признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Друштвото како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Друштвото суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Плаќањата по основ на наем се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Друштвото ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот. Со состојба на 31 декември 2023 година Друштвото нема класифицирани средства во оваа категорија. Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

Друштвото како закуподавач

Наемот каде Друштвото како закуподавач суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во Извештајот за финансиска состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки / загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кои се јавиле. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход.

3.20 Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна процена на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се коригираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна процена. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

3.21 Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиските извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна процена на износот на загубата.

3.22 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Друштвото со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

3.23 Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на Друштвото на денот на Извештајот за финансиската состојба (настани за кои може да се врши коригирање) се рефлектирани во посебните финансиски извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

4. КРИТИЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРЕТПОСТАВКИ И КЛУЧНИ ИЗВОРИ НА НЕСИГУРНОСТ ВО ПРОЦЕНКИТЕ

Во примената на сметководствените политики на Друштвото, раководството треба да донесе одредени пресуди, проценки и претпоставки за сметководствената вредност на средствата и обврските кои не се лесно воочливи од другите извори. Проценките и придружните претпоставки се базирани на претходни искуства и други фактори кои се смета дека се релевантни. Реалните резултати можат да се разликуваат од овие проценки.

Подолу се наведени клучните претпоставки што се однесуваат на иднината и други извори на несигурност при вршење на проценките на датумот на извештајот за финансиската состојба, коишто ги зголемуваат ризиците за значајни корекции на сметководствената вредност на средствата и обврските во текот на наредната финансиска година.

4.1 Употребен век на средства што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2023 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираниите вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5, 6 и 7. Фактичките резултати, сепак, може да се разликуваат поради технолошка застареност, посебно во делот на ИТ опремата и софтверите.

4.2 Исправка на вредноста на побарувањата

Пресметката на исправка на вредноста на спорните побарувања се заснова на проценетите загуби кои потекнуваат од неможноста на купувачите да ги исполнат договорните обврски. Проценката се заснова на анализи на старосната структура на побарувањата, историските отписи, бонитетот на клиентите како и промените во условите за продажба, идентификувани по утврдувањето на соодветноста на исправката на вредноста на сомнителните побарувања. Ова ги вклучува и претпоставките за идното однесување на клиентите и резултирачките идни наплати. Раководството верува дека дополнителна исправка на вредноста, освен за резервирањата кои се веќе прикажани во финансиските извештаи, не е потребна.

4.3 Објективна вредност

Објективната вредност на финансиските инструменти за кои нема активен пазар, е одредена со примена на соодветни методи на вреднување. Друштвото го применува сопственото професионално расудување во изборот на соодветните методи и претпоставки.

Политика на Друштвото е да ги обелодени информациите за објективната вредност на тие компоненти од средствата и обврските за кои постојат котирани цени и за тие за кои објективната вредност може да биде материјално различна од евидентираната вредност. Во Република Северна Македонија не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купувањата и продажбите на побарувањата како и на другите финансиски средства и обврски, со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации. Како резултат на ова објективната вредност не може соодветно и веродостојно да се одреди во отсуство на активен пазар. Раководството ја проценува целосната изложеност на ризици, и во случаи кога проценките за објективната вредност на средствата не се реализираат, се признава резервација. Мислење на Раководството е дека, обелоденетите сметководствени вредности се валидни, во однос на тековните услови на пазарот.

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	Во илјади денари	
	Година што завршува на	
	2023	31 декември 2022
Приходи од продажба на готови производи	109.989	2.653
Приходи од продажба на трговски стоки	7.676	16.702
Услуги и останати приходи од продажба	1.401	1.526
	<u>119.066</u>	<u>20.881</u>
Од кои:		
Приходи од продажба на домашен пазар	12.267	17.491
Приходи од продажба на странски пазар	106.799	3.390
	<u>119.066</u>	<u>20.881</u>

6. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	Во илјади денари	
	Година што завршува на	
	2023	31 декември 2022
Приходи од продажба на подружници	5.861	-
Приходи од субвенции	4.576	210
Отпис на обврски	4.108	353
Останати приходи	227	83
Вишоци	184	
Добивка од продажба на ОС	57	-
Приходи од одобрени попусти	30	173
Приходи од надомест на штета	-	39
	<u>15.043</u>	<u>858</u>

7. ПОТРОШЕНИ МАТЕРИЈАЛИ И ЕНЕРГИЈА

	Во илјади денари	
	Година што завршува на	
	2023	31 декември 2022
Потрошени сировини и материјали	101.093	14.657
Електрична енергија	50.877	60.042
Потрошени останати материјали	5.299	2.739
Потрошени резервни делови	3.549	950
Гориво	3.038	2.319
Отпис на ситен инвентар	1.942	1.977
Гасови	774	1.175
Други енергенси	125	75
	<u>166.697</u>	<u>83.934</u>

8. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

	Во илјади денари	
	Година што завршува на	
	31 декември	
	2023	2022
Нето плати, даноци и продонеси од плати	44.241	32.434
Останати трошоци за вработените	2.340	771
Дневници и патни трошоци	1.171	1.178
Регрес за годишен одмор	966	679
	48.718	35.062

9. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ

	Во илјади денари	
	Година што завршува на	
	31 декември	
	2023	2022
Консултантски услуги	16.784	17.699
Агенција за вработување	6.798	13.247
Трошоци за одржување и обезбедување	6.070	6.118
Наемнини	4.767	4.122
ИТ услуги	1.912	1.350
Индиректни даноци	1.698	1.675
Трошоци за репрезентација	1.462	748
Адвокатски и нотарски трошоци	1.214	3.250
Транспортни услуги	1.106	1.152
Интелектуални услуги	1.077	3.880
Комунални услуги	949	920
Одобрени попусти	914	131
Премии за осигурување	803	840
Кало, растур, крш и расипување и кусоци	636	1.360
Донации и спонзорство	440	406
Отпис на побарувања од купувачи	434	35
Банкарски провизии	428	931
Комуникациски услуги	396	380
Маркетинг и реклами	246	284
Трошоци за менаџерски договори	-	-
Трошоци за емисија на акции	-	-
Трошоци за користење на софтвер	47	2.217
Неотпишана вредност на продадена опрема (Бел.5)	-	996
Останати трошоци	7.634	3.505
	55.815	65.245

10. РАСХОДИ ЗА КАМАТИ – НЕТО

	Во илјади денари	
	Година што завршува на	
	31 декември	
	2023	2022
Расходи за камати	(43.208)	(29.926)
Негативни курсни разлики	(261)	(388)
Останати финансиски расходи	-	(46)
Приходи од камати	572	-
Позитивни курсни разлики	259	2.982
Останати финансиски приходи	168	34
	<u>(42.470)</u>	<u>(27.344)</u>

11. ДАНОК НА ДОБИВКА

	Во илјади денари	
	Година што завршува на	
	31 декември	
	2023	2022
(Загуба) пред оданочување	(103.734)	(140.029)
Непризнаени расходи	12.812	13.515
Даночна основа	<u>(90.922)</u>	<u>(126.514)</u>
Данок на добивка по стапка од 10%	-	-
Ефективна даночна стапка	<u>0,00%</u>	<u>0,00%</u>

12. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

(Во илјади денари)

	Земјиште	Градежни објекти	Постројки и опрема	Вложува- ња во туѓи	Инвести- ции во тек	Аванси	Вкупно	Нематерија лни средства
На 01 јануари 2022 година								
Набавна вредност	13.012	187.051	340.283	138	5.690	2.037	548.211	1.392
Исправка на вредност	-	(6.293)	(25.170)	(64)	-	-	(31.527)	(565)
Нето евидентирана вредност	13.012	180.758	315.113	74	5.690	2.037	516.684	827
Промени во текот на 2022 година								
Почетна нето евидентирана вредност	13.012	180.758	315.113	74	5.690	2.037	516.684	827
Набавки	-	-	10.257	-	8.097	2.482	20.836	-
Продажби	-	-	(4.305)	-	-	-	(4.305)	-
Трансфер	-	-	1.599	-	(1.666)	-	(67)	-
(Депрецијација) за годината	-	(4.686)	(35.053)	-	-	-	(39.739)	(236)
Крајна нето евидентирана вредност	13.012	176.072	287.611	74	12.121	4.519	493.409	591
На 31 декември 2022 година /								
На 01 јануари 2023 година								
Набавна вредност	13.012	187.051	347.834	74	12.121	4.519	564.675	1.392
Исправка на вредност	-	(10.979)	(60.223)	-	-	-	(71.266)	(801)
Нето евидентирана вредност	13.012	176.072	287.611	74	12.121	4.519	493.409	591
Промени во текот на 2023 година								
Почетна нето евидентирана вредност	13.012	176.072	287.611	74	12.121	4.519	493.409	591
Набавки	-	5.072	15.328	-	14.403	-	34.803	-
Продажба – набавна вредност	-	-	(235)	-	-	-	(235)	-
Продажба – акумулирана вредност	-	-	78	-	-	-	78	-
Трансфер	-	-	-	-	(18.740)	(3.239)	(21.979)	-
(Депрецијација) за годината	-	(3.839)	(36.712)	-	-	-	(40.551)	(230)
Крајна нето евидентирана вредност	13.012	177.305	266.070	74	7.784	1.280	465.525	362
На 31 декември 2023 година								
Набавна вредност	13.012	192.123	363.005	74	7.784	1.280	577.278	1.393
Исправка на вредност	-	(14.818)	(96.935)	-	-	-	(111.753)	(1.031)
Нето евидентирана вредност	13.012	177.305	266.070	74	7.784	1.280	465.525	362

Во текот на 2023 година, Друштвото продаде и расходува опрема со нето евидентирана вредност во износ од 78 илјади денари, за износ од 135 илјади денари и оствари добивка во износ од 57 илјади денари (Белешка 6).

НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (продолжува)

На 31 декември 2023 и 2022 година, авансите за и инвестициите во тек се состојат од:

	2023	2022
Материјални средства во подготовка	4,922	4,922
Аванси на добавувачи	1.280	4.519
	6.202	9.441

Како обезбедување на кредитите од Стопанска банка АД Скопје, Друштвото има засновано заложно право хипотека над: а) недвижен имот- деловен објект и земјиште, евидентиран во Имотен лист бр.3032 КО Росоман, со проценета пазарна вредност утврдена од страна на Стопанска Банка АД Скопје во износ од 3.140.000 евра и б) подвижен имот – Опрема и машини со вредност утврдена од Стопанска Банка АД Скопје во износ од 2.160.653 евра. (Белешка 20).

13. ВЛОЖУВАЊЕ ВО ПОДРУЖНИЦА

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Sinceritas GMBH, Germany	-	1.542
	<u>-</u>	<u>1.542</u>

Подружницата Sinceritas GMBH, Germany (100% сопственост) е основана во 2020 година и нејзина основна дејност е продажба на трговста стока, готов производ на Матичното Друштво, доближување и маркетингање на производите на Матичното Друштво на Германскиот пазар. Врз основа на Одлука за давање согласност за продажба на акциите од 13 декември 2022 година, Друштвото склучи Договор за купопродажба и отстапување со Sinceritas AG за продажна цена од 120.000 евра и датум на пренос 01 јануари 2023. На 06 декември 2022 година, Друштвото прими аванс за продажба на вложувањето во подружницата во износ од 120.000 евра или во денарска противвредност од 7.403 илјади денари и призна одложени приходи во износ од 5.861 илјади денари (Белешка 23) и обврски за примени аванси во износ од 1.542 илјади денари (Белешка 23). Трансакцијата е конечно реализирана на ден 01 јануари 2023 година, со што Sinceritas GmbH, преминува во целосна сопственост на Sinceritas AG Germany.

14. КРАТКОРОЧНИ БИОЛОШКИ СРЕДСТВА

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Краткорочни биолошки средства	232.685	115.279
Набрани земјоделски производи однесени на залиха	-	-
	<u>232.685</u>	<u>115.279</u>

15. ЗАЛИХИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Залиха на земјоделски производ – канабис сув цвет по објективна вредност	18.929	15.615
	<u>18.929</u>	<u>15.615</u>
Залиха на трговски стоки	2.790	4.753
	<u>2.790</u>	<u>4.753</u>
Материјали и сировини на пат	-	83.626
	<u>-</u>	<u>83.626</u>
Материјали и сировини	13.630	7.675
Резервни делови	3.094	4.839
Ситен инвентар и амбалажа	521	3.668
	<u>17.245</u>	<u>16.182</u>
	<u>38.964</u>	<u>120.176</u>

ЗАЛИХИ (продолжува)

	Во илјади денари 31 декември 2023		
	Набавна вредност (капитализирани трошоци)	Вредносно усогласување	Објективна вредност
Залиха на земјоделски производ – канабис сув цвет по објективна вредност	17.349	3.974	21.323
	17.349	3.974	21.323
	31 декември 2022		
	Набавна вредност (капитализирани трошоци)	Вредносно усогласување	Објективна вредност
Залиха на земјоделски производ – канабис сув цвет по објективна вредност	10.218	5.397	15.615
	10.218	5.397	15.615
16. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ			
	Во илјади денари		
	31 декември 2023	31 декември 2022	
Побарувања од купувачи во странство	28.116	899	
Побарувања од купувачи во земјата	3.014	4.345	
Побарувања од поврзани страни	-	-	
	31.130	5.244	
17. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ СРЕДСТВА И АВР			
	Во илјади денари		
	31 декември 2023	31 декември 2022	
Побарување за дадени аванси	262	737	
Побарувања за камати од банки	2.632	2.632	
Побарување за ДДВ	4.089	18.256	
Дадени депозити и гаранции	2.243	2.187	
Однапред платени трошоци	131	476	
	9.357	24.288	
18. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ			
	Во илјади денари		
	31 декември 2023	31 декември 2022	
Тековна сметка во денари	285	17.295	
Пари во благајна	3	6	
Тековна сметка во девизи	-	3.635	
Вредносно усогласување	86	(185)	
	374	20.751	

19. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

Акциите по родови и сопственост на 31 декември 2023 и 31 декември 2022 година:

Обични акции Во сопственост на		31.12.2023		31.12.2022	
		Број на акции	%	Број на акции	%
SINCERITAS AG – GERMANY	Правно лице	2.797.100	99,84%	2.797.100	99,84%
Откупени сопствени акции	Сопствени акции	4.400	0,16%	4.400	0,16%
Вкупно		2.801.500	100%	2.801.500	100%

19. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ (продолжение)

Друштвото во Трговскиот регистар има запишано основна главнина во износ од 2.801.500 евра распределени во 2.801.500 обични акции. Обичните акции се со номинална вредност од 1 EUR, согласно Акционерската книга и Извештајот за имател со состојба на 31 декември 2023 од Централен Депозитар за Хартии од Вредност на Република Северна Македонија.

Имателите на обични акции имаат право на дел од остварената добивка (дивиденда) и добиваат право на еден глас на Собранието на акционери за еквивалент од 1 акција.

Друштвото е трансформирано од ДОО во АД, со одлука на Собирот на содружници на 21 декември 2020 година за трансформација од ДОО во АД, односно претворање на уделите во акции, со номинална вредност од едно евро по акција.

20. ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2021
Стопанска банка АД, Скопје; каматна стапка 3,75%, рок на доспевање 10.09.2026	37.961	51.494
Долгорочен кредит со камата од поврзан субијект Sinceritas AG; каматна стапка 6%, рок на доспевање од 31.12.2024 до 06.06.2025	509.917	340.795
Финансиски лизинг-Порше лизинг АД, Скопје	-	58
	<u>547.878</u>	<u>392.347</u>
Краткорочен дел на долгорочни кредити (Белешка 24)	(16.433)	(16.434)
Краткорочен дел на долгорочни обврски за финансиски лизинг (Белешка 24)	-	(58)
	<u>(16.433)</u>	<u>(16.492)</u>
	<u>531.445</u>	<u>375.855</u>

Обврската за долгорочни кредити кон Стопанска банка АД – Скопје во износ од 37.961 илјади денари на 31 декември 2023 година се врз основа на Договор за мултивалутна кредитна рамка од 5 август 2020 година и Анекс број 1 од 1 октомври 2020 година. Со договорот за мултивалутна кредитна рамка е утврден максимален износ на задолжување до 2 милиони евра со важност од 120 месеци од денот на склучување на договорот. Како обезбедување на кредитите од Стопанска банка АД Скопје, Друштвото има засновано заложно право хипотека над:

а) недвижен имот- деловен објект и земјиште, евидентиран во Имотен лист бр.3032 КО Росоман, со проценета пазарна вредност утврдена од страна на Стопанска Банка АД Скопје во износ од 3.140.000 евра и

б) подвижен имот – Опрема и машини со вредност утврдена од Стопанска Банка АД Скопје во износ од 2.160.653 евра.

Планот за отплата на долгорочните и краткорочните позајмици со состојба на 31 декември 2023 година е како што следи:

	Тековни до 12 месеци	Нетековни 1 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
Со состојба на 31 декември 2023	000 МКД	000 МКД	000 МКД	000 МКД
Позајмици	264.904	531.445	-	796.349
	264.904	531.445	-	796.349

21. ОСТАНАТИ ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ

	31 декември 2023	Во илјади денари 31 декември 2022
Останати долгорочни обврски	-	11.766
	-	11.766

Останатите долгорочни обврски на 31 декември 2023 и 2022 година во износ од 11.766 илјади денари се обврски врз основа на договор со двајца поранешни содружници во друштвото, пред да биде трансформирано во АД, за поврат на средства кои тие ги имале уплатено како дополнителни доплати, над износот на уплатениот капитал (влогот во друштвото).

22. ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ

	31 декември 2023	Во илјади денари 31 декември 2022
Обврски кон поврзани друштва	9.239	7.394
Обврски кон добавувачи од земјата	35.622	51.413
Обврски спрема добавувачи во странство	80.089	94.339
	124.950	153.146

23. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ ОБВРСКИ

	31 декември 2023	Во илјади денари 31 декември 2022
Обврски за царина за ДДВ за увоз на сировини на пат	-	15.026
Одложени приходи од продажба на вложување во подружница (Бел. 13)	-	5.861
Обврски за примени аванси за продажба на вложување во подружница (Бел. 13)	-	1.542
Обврски кон вработени	2.895	932
Обврски за придонеси од плата	2.900	-
Обврски за персонален данок на доход	1.177	814
Обврски за примени аванси	58	37
	7.030	24.212

24. КРАТКОРОЧНИ КРЕДИТИ И ЗАЕМИ

	31 декември 2023	Во илјади денари 31 декември 2022
Краткорочни заеми од поврзани лица; каматна стапка 6%, рок на доспевање до 31.12.2023	213.368	238.232
Камати по заеми	35.103	8.046
Краткорочен дел на долгорочни кредити (Белешка 20)	16.433	16.434
Краткорочен дел на долгорочни обврски за финансиски лизинг (Белешка 20)	-	58
	264.904	262.770

24. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

24.1 Управување со ризикот на капиталот

Друштвото управува со капиталот за да се обезбеди дека ќе продолжи да работи и во иднина според принципот на континуитет преку настојување да постигне оптимален баланс помеѓу долговите и вкупната главнина.

Структурата на капиталот на Друштвото се состои од акционерски капитал, законски резерви и акумулирана добивка.

Показател на задолженост

Раководството ја следи структурата на изворите на финансирање на Друштвото на годишна основа. Како дел од ова следење, Раководството ги анализира трошокот на капиталот и ризиците поврзани со секоја одделна класа на капиталот.

Показателот на задолженост на 31 декември 2023 и 2022 година е како што следува:

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Долгорочни кредити (Белешка 20)	531.445	375.855
Краткорочни кредити и заеми (Белешка 24)	264.904	262.770
Пари и парични еквиваленти (Белешка 18)	(374)	(20.751)
Нето долг	795.975	617.874
Вкупна главнина	(150.202)	(46.468)
	н/п	н/п

24.2 Значајни сметководствени политики поврзани со финансиските инструменти

Деталите поврзани со значајните сметководствени политики и методи, како и критериумите и основите за признавање на приходите и трошоците за сите класи на финансиските средства и финансиски обврски се обелоденети во Белешка 3 кон овие финансиски извештаи.

24.3 Категории на финансиски инструменти

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Финансиски средства		
Побарувања од купувачи	31.130	5.244
Пари и парични еквиваленти	374	20.751
	31.504	25.995
Финансиски обврски		
Обврски спрема добавувачи	124.950	153.146
Долгорочни и краткорочни кредити и заеми	796.349	638.625
Обврски кон вработени	2.895	932
Останати долгорочни обврски	-	11.766
	924.194	804.469

24.4 Цели на управување со финансиските ризици

Финансиските ризици го вклучуваат пазарниот ризик (девизен ризик и каматен ризик), кредитен ризик и ликвидносен ризик. Финансиските ризици се следат на временска основа и се избегнуваат првенствено преку намалувањето на изложеноста на Друштвото на овие ризици. Друштвото не користи било какви специјални финансиски инструменти за да ги избегне овие ризици затоа што ваквите инструменти не се во широка употреба во Република Северна Македонија.

24.5 Пазарен ризик

Во текот на своето работење Друштвото е изложено првенствено на финансиските ризици од промена на курсот на странските валути и каматните стапки.

Изложеноста на пазарниот ризик се следи преку анализата на сензитивноста. Немаше промена во изложеноста на Друштвото на пазарните ризици или начинот на кој Друштвото управува или го мери ризикот.

24.6 Управување со девизниот ризик

Друштвото е изложено на девизен ризик првенствено од парите и паричните еквиваленти, како и од побарувањата од купувачи и обврските спрема добавувачите кои се деноминирани во странски валути. Друштвото не употребува посебни финансиски инструменти за намалувањето на овој ризик бидејќи таквите инструменти не се вообичаени во употреба во Република Северна Македонија.

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следува:

		2023 000 МКД	2022 000 МКД
Средства			
Парични средства и еквиваленти	ЕУР	0	3.635
Побарувања од странски купувачи и поврзани субјекти во странство	ЕУР	28.116	899
		28.116	4.534
Обврски			
Странски добавувачи и поврзани субјекти во странство	ЕУР	80.089	93.919
Странски добавувачи и поврзани субјекти во странство	УСД	-	420
Долгорочни и краткорочни кредити	ЕУР	758.387	638.625
		838.476	732.964
Нето изложеност		(838.476)	(728.430)

Анализа на сензитивноста на странски валути

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот за 1% во однос на ЕУР и 5% во однос на другите валути. Негативен износ погоре означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај ако Денарот ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР и 5% во однос на другите валути. При намалување на вредноста на Денарот во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР и 5% во однос на другите валути, ефектот врз добивката или останатиот капитал е еднаков, но со обратен предзнак, како што е прикажано во табелата подолу (во илјади денари).

	Нето износ	% промени	Позитивни промени	2022 Негативни промени
Добивка или загуба				
ЕУР	(810.360)	1%	(810)	810
УСД	-	5%	-	-
Добивка или загуба	(810.360)		(810)	810

	Нето износ	% промени	Позитивни промени	2022 Негативни промени
Добивка или загуба				
ЕУР	(728.010)	1%	(728)	728
УСД	(420)	5%	(21)	21
Добивка или загуба	(728.430)		(749)	749

24.7 Управување со каматниот ризик

Изложеноста на Друштвото на пазарен ризик од промени на каматните стапки се однесува единствено на одобрените краткорочни кредити со променлива каматна стапка. Овој ризик зависи од финансиските пазари и Друштвото нема некои практични средства за намалување на истиот.

Сметководствената вредност на финансиските средства и финансиските обврски на крајот на годината е како што следува:

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
- Побарувања од купувачи	31.130	5.244
- Пари и парични еквиваленти	3	6
- Пари и парични еквиваленти	371	20.745
- Финансиски средства расположливи за продажба	-	-
	<u>31.504</u>	<u>25.995</u>
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
- Обврски спрема добавувачи	124.950	153.146
- Обврски кон вработени	2.895	932
- Останати долгорочни обврски	-	11.766
- Обврски за камата по позајмици	35.103	8.046
	<u>162.948</u>	<u>173.890</u>
<i>Фиксна каматна стапка:</i>		
- Краткорочни заеми	723.285	579.027
	<u>723.285</u>	<u>579.027</u>
<i>Променлива каматна стапка:</i>		
- Долгорочни и краткорочни кредити	37.961	51.552
	<u>37.961</u>	<u>51.552</u>
	<u>924.194</u>	<u>804.469</u>

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

Анализата на сензитивноста е одредена врз основа на изложеноста на Друштвото на промена на каматните стапки на финансиските инструменти на денот на крајот на периодот на известување. За финансиските инструменти со варијабилни каматни стапки, анализата е изготвена под претпоставка дека износите на крајот на годината биле непроменети во текот на целата година. При изготвувањето на анализата на сензитивноста на промените на каматните стапки, користено е зголемување или намалување на каматните стапки за 2 процентни поени, што претставува разумна процена на раководството за можните промени на каматните стапки.

Доколку каматните стапки би биле повисоки за 2 процентни поени, а сите други варијабли непроменети, добивката на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2023 би била пониска за 759 илјади денари (2022: 1.031 илјада денари). Сензитивноста на Друштвото на ризикот од промена на каматните стапки е намалена во 2023 година поради намалувањето на кредитите со променлива каматна стапка.

24.8 Управување со кредитниот ризик

Кредитниот ризик се однесува на ризикот од неисполнување на договорените обврски од страна на деловните партнери, што би резултирало во финансиски загуби за Друштвото. Друштвото, главно соработува со успешни и кредитоспособни компании.

Друштвото користи јавно достапни финансиски информации и истите со сопствени методи ги обработува заради оценка на кредитната способност на значајните купувачи. Изложеноста на Друштвото спрема одредени купувачи, како и кредитниот рејтинг на купувачите постојано се под мониторинг со цел да се намали ризикот од ненаплатливост на најниско ниво.

Сметководствената вредност на финансиските средства презентирани во овие финансиски извештаи ја претставува максималната изложеност на друштвото на кредитен ризик. Финансиските средства не се обезбедени со било каков колатерал.

Структурата на побарувањата од купувачите на 31 декември 2023 година е како што следува:

	Бруто изложеност	Исправка на вредноста	Во илјади денари Нето изложеност
Недоспеани побарувања	25.969	-	25.969
Доспеани, но неисправени побарувања	5.161	-	5.161
Доспеани и исправени побарувања	-	-	-
	<u>31.130</u>	<u>-</u>	<u>31.130</u>

Доспеани но неисправени побарувања

Старосната структура на доспеаните, но неисправените побарувања за годините што завршуваат на 31 декември 2023 и 31 декември 2022 е како што следува:

	31 декември 2023	Во илјади денари 31 декември 2022
До 30 дена	4.549	730
31-60 дена	74	1.811
61-90 дена	39	572
91-365 дена	499	-
Над 365 дена	-	-
	<u>5.161</u>	<u>3.113</u>

24.9 Управување со ликвидносниот ризик

Друштвото на дневна основа ја следи ликвидноста. Плановите за капитални инвестиции, дополнителните средства од сопствениците или од надворешни позајмувачи, се следат од страната на раководството на Друштвото. За сите потребни долгорочни и краткорочни извори на средства, се вршат соодветни анализи и планирања. Со оглед на тоа што на 31 декември 2023 година тековните обврски ги надминуваат тековните средства на Друштвото, Раководството има изготвено планови, добива финансиска поддршка од сопствениците, а има склучено и рамковен договор со Стопанска банка АД, Скопје, со кои што ќе се надмине овој ликвидносниот ризик. Раководството верува дека ликвидноста на Друштвото е солидна, односно не ги зголемува останатите ризици од работењето.

24.10 Објективна вредност на финансиските инструменти

Објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски е одредена на следниот начин:

- објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски со стандардни услови, со кои се тргува на активните ликвидни пазари, се одредува врз основа на котираните пазарни цени;
- објективната вредност на останатите финансиски средства и обврски се одредува во согласност со општо прифатените модели на вреднување кои се базираат на анализа на готовинските текови, со користење на цени од објавените тековни пазарни трансакции и понудени цени од деловните партнери за слични инструменти.

Објективна вредност на финансиските инструменти(продолжува)

Сметководствена вредност во споредба со објективна вредност

Сметководствената вредност во споредба со објективната вредност за годините што завршуваат на 31 декември 2023 и 2022 е како што следува:

	31 декември 2023		Во илјади денари 31 декември 2022	
	Сметковод. вредност	Објективна вредност	Сметковод. вредност	Објективна вредност
Финансиски средства				
- Побарувања од купувачи	31.130	31.130	5.244	5.244
- Пари и парични еквиваленти	374	374	20.751	20.751
	<u>31.504</u>	<u>31.504</u>	<u>25.995</u>	<u>25.995</u>
Финансиски обврски				
- Обврски спрема добавувачи	124.950	124.950	153.146	153.146
-Обврски кон вработени	2.895	2.895	932	932
- Долгорочни и краткорочни кредити	796.349	796.349	638.625	638.625
- Останати долгорочни обврски	-	-	11.766	11.766
	<u>924.194</u>	<u>924.194</u>	<u>804.469</u>	<u>804.469</u>

Претпоставки користени при одредувањето на објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Со оглед на фактот дека не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купувањата и продажбите на финансиските средства и обврски, како и со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации, за целите на обелоденувањата поврзани со објективната вредност на финансиските средства и обврски, Друштвото ја користеше техниката на анализа на дисконтираните готовински текови. При ваквата техника на вреднување се користат каматните стапки за финансиски инструменти со слични карактеристики, со цел да се добијат релевантни проценки на цените од тековните пазарни трансакции. Врз основа на извршеното вреднување утврдено е дека не постои значајно отстапување на нивната сметководствена вредност во однос на нивната објективна вредност..

25. ЗАРАБОТУВАЧКА / (ЗАГУБА) ПО АКЦИЈА

	Во денари Година што завршува на 31 декември	
	2023	2022
(Загуба) / Заработувачка на имателите на акции (во денари)	(103.734)	(140.029)
Пондериран просечен број на обични акции во оптек	<u>2.797.100</u>	<u>2.797.100</u>
(Загуба) / Заработувачка по акција (во денари)	<u>(37.08)</u>	<u>(50.06)</u>

26. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СТРАНИ

Поврзани страни се оние кога едната страна ја контролира другата страна или има значајно влијание врз другата страна при донесувањето на финансиските и оперативните одлуки.

Сите трансакции со поврзаните страни произлегуваат од редовното работење и нивната вредност не е материјално различна од условите што би постоеле во редовниот тек на трансакции со трети лица.

Во илјади денари 31 декември 2023 година				
	Обврски кон добаву- вачи	Обврски за заеми	Обврски за камати по заеми	Расходи за камати по заеми Расходи /Набавки
SINCERITAS AG GERMANY	-	509.917	35.103	35.103
РОБЕРТ НОВЕСКИ	-	182.702	30.666	30.666
Надомести за клучен раководен кадар	-	-	-	22.899
		692.619	65.769	65.769
				22.899

Во илјади денари 31 декември 2022 година				
	Обврски кон добаву- вачи	Обврски за заеми	Обврски за камати по заеми	Расходи за камати по заеми Набавки
SINCERITAS AG GERMANY	-	340.795	-	-
SINCERITAS GMBH	-	-	-	1.727
РОБЕРТ НОВЕСКИ	-	197.988	-	-
Надомести за клучен раководен кадар	-	-	-	7.394
		538.783	8.046	8.046
				9.121

27. ДАНОЧЕН РИЗИК

Во Република Северна Македонија тековно во сила се неколку даночни закони, кои се воведени од страна на Министерството за финансии на Република Северна Македонија. Овие даноци вклучуваат: данок на додадена вредност, данок на добивка, данок на личен доход и останати даноци. Освен тоа, регулативите кои се однесуваат на овие даноци не беа на сила подолг период, спротивно на сличната легислатива во развиените пазарни економии. Дополнително, регулативите кои ја дефинираат имплементацијата на овие закони, често се нејасни или воопшто не постојат. Постојат спротивставени мислења, кои се однесуваат на правното толкување на регулативата, помеѓу различни министерства и државни организации. На тој начин се креираат неизвесности, како и правни конфликти. Даночните биланси, вклучувајќи ги и сите останати полиња на даночна регулатива (како што се увозните царини), можат да бидат предмет на преглед и контрола од неколку соодветни даночни власти, кои можат да проценат значајни казни и пенали.

Даночен ризик (продолжува)

Толкувањето на даночната легислатива од страна на даночните власти, применета врз трансакциите и активностите на Друштвото, може да не коинцидира со толкувањата на Раководството. Како резултат на тоа, трансакциите можат да бидат оспорени од даночните власти и од Друштвото може да биде побарано да плати дополнителни даноци, пенали и камати, кои можат да бидат значајни. Документацијата на Друштвото останува отворена за контрола од страна на даночните и царинските власти, за период од пет години. Ова практично значи дека даночните власти можат да одредат плаќање на дополнителни обврски во период од пет години од настанувањето на даночната обврска. Горенаведените објаснувања создаваат даночни ризици во Република Северна Македонија, кои се суштински позначајни од оние кои се вообичаени во земјите со повеќе развиени даночни системи.

Заклучно со 31 декември 2023 година, извршени се следните даночни инспекции од страна на даночните органи:

- Данок на додадена вредност за период од 01 јули 2022 до 31 јули 2022;
- Данок на додадена вредност за период од 01 март 2023 до 31 март 2023;
- Данок на добивка за период од 01 јануари 2020 до 31 декември 2022;

За неревидираниот даночен период постои ризик од утврдување на дополнителни даноци и евентуални санкции доколку биде извршена таква даночна инспекција. Друштвото врши редовна проценка на потенцијалните обврски кои се очекува да произлезат од даночните инспекции од изминатите години. Раководството смета дека износите кои би можеле да се појават нема да имаат значаен ефект врз финансиските резултати и пресметаниот данок на добивка.

28. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

На 31 декември 2023 година, друштвото е тужена страна во судски спорови со вкупен износ од 8.608 илјади денари (2022: 14.987 илјади денари).

Не се антиципирани материјално значајни обврски кои би произлегле од потенцијални судски постапки бидејќи професионалните правни совети покажуваат дека нема веројатност за појава на значителни загуби.

29. ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ НАСТАНИ

По 31 декември 2023 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

Прилози

Прилог 1 - Годишна сметка со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2023

Прилог 2 - Годишен извештај за работењето со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2023